

Uchwała Komisji habilitacyjnej
z dnia 12.04.2021
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora
habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne
wszczętym na wniosek dr Aleksandry Borowskiej-Solonyńko

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, w dniu 4.11.2020r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe zatytułowane „*Znaczenie w opiniowaniu sądowo lekarskim zmian niewidocznych podczas tradycyjnej sekcji zwłok a rozpoznawanych dzięki zastosowaniu pośmiertnej tomografii komputerowej (PMCT)*” stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej medycznej i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Aleksandrze Borowskiej-Solonyńko stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie *nauki medyczne i nauki o zdrowiu*, w dyscyplinie *nauki medyczne*.

UZASADNIENIE

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie stanowi jej integralną część.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Podpisy Członków komisji habilitacyjnej

Przewodniczący	prof. dr hab. n. med. Marek Woźniewski.....
Sekretarz	dr hab. n. med. Ewa Romejko-Wolniewicz
Recenzent	prof. dr hab. n. med. Tomasz Grzybowski.....
Recenzent	prof. dr hab. n. med. Mirosław Parafiniuk.....
Recenzent	dr hab. n. med. Czesław Żaba.....
Recenzent	prof. dr hab. n. med. Michał Kaliszan.....
Członek	prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gałązka.....

Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej nr 1 z dnia 12.04.2021 roku

UZASADNIENIE UCHWAŁY KOMISJI HABILITACYJNEJ
NR 1 Z DNIA 12.04.2021
ZAWIERAJĄCE OPINIĘ I OCENĘ DOROBKU NAUKOWEGO,
DYDAKTYCZNEGO I ORGANIZACYJNEGO
Dr n. med. Aleksandry Borowskiej-Solonyńko
z Zakładu Medycyny Sądowej
WARSZAWSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

Ocena dokonana przez Komisję Habilitacyjną (powołaną przez Radę Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego) w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego, wszczętego w dniu 4.11.2020 roku.

Komisja habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. n. med. Marek Woźniwski

Sekretarz: dr hab. n. med. Ewa Romejko-Wolniewicz

Recenzenci: prof. dr hab. n. med. Tomasz Grzybowski

prof. dr hab. n. med. Mirosław Parafiniuk

dr hab. n. med. Czesław Żaba

prof. dr hab. n. med. Michał Kaliszan

Członkowie komisji: prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gałązka

po zapoznaniu się z materiałami dotyczącymi działalności naukowej, dydaktycznej oraz zawodowej dr n. med. Aleksandry Borowskiej-Solonyńko oraz opiniami Recenzentów:

- prof. dr hab. n. med. Tomasza Grzybowskiego z Katedry Medycyny Sądowej Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu,
- prof. dr hab. n. med. Mirosława Parafiniuka z Katedry Medycyny Sądowej Wydziału Medycznego i Stomatologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego,
- dr hab. n. med. Czesława Żaby z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu,
- prof. dr hab. n. med. Michała Kaliszana z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Wydziału Lekarskiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

ustaliła co następuje:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ:

Dr n. med. Aleksandra Borowska-Solonyńko ukończyła **studia na I Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie w 2005r.** Od 1 października 2005r. do 31 października 2006r. była zatrudniona na stanowisku lekarza stażysty w Szpitalu Klinicznym Dzieciątka Jezus Centrum Leczenia Obrażeń w Warszawie. Od VI roku studiów i przez cały staż podyplomowy w miarę możliwości starała się uczestniczyć w sądowo-lekarskich oględzinach i sekcjach zwłok przeprowadzanych w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, gdzie bezpośrednio po zakończeniu stażu tj. w dniu **1 listopada 2006r. rozpoczęła studia doktoranckie.** Od tego czasu prowadziła zajęcia ze studentami. Wiosną 2007r. rozpoczęła specjalizację z medycyny sądowej. W czasie całej specjalizacji wykonywała liczne sądowo-lekarskie sekcje zwłok a także wydawała opinie sądowo-lekarskie na podstawie akt sprawy a także na podstawie akt sprawy i bezpośredniego badania pacjentów. W 2009r., ze względu na otrzymanie **etatu asystenta**, zrezygnowała ze studiów doktoranckich.

W **2010r. obroniła pracę doktorską pt. „Problematyka oceny wieku krwiałków podtwardówkowych”** a w **2012 r. uzyskała tytuł specjalisty medycyny sądowej.** Od 2012 r. jest **adiunktem** w Zakładzie Medycyny Sądowej (ZMS) Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Od 2014r., po przejściu odpowiedniego przeszkolenia z ochrony radiologicznej oraz obsługi skanera, zajmowała się wykonywaniem **pośmiertnych badań tomografii komputerowej (PMCT)**, a także uczyła się ich interpretacji. Widząc ogromny potencjał tej metody dla rozwoju medyczno-sądowej diagnostyki zwłok zaangażowała się w rozwijanie i popularyzację tego badania zarówno na świecie, jak i w Polsce. **Od 2016r. jest członkiem International Society Of Forensic Radiology (ISFRI)** – jedyne ogólnoświatowe towarzystwa naukowego zrzeszającego specjalistów zajmujących się radiologią pośmiertną.

Od 2016r. jest przewodniczącą nowo utworzonej „Komisji badań obrazowych w medycynie sądowej” działającej przy Polskim Towarzystwie Medycyny Sądowej i Kryminologii (PTMSiK). Wykonywania a także interpretacji wyników badań PMCT uczyła się zarówno w Polsce, jak i za granicą. Ukończyła m.in. **„Post mortem CT Interpretation Short Course”** w Victorian Institute of Forensic Medicine Monash University Melbourne w Australii (**2018r.**).

W 2016r. została powołana przez Prokuraturę Krajową do Międzynarodowego Zespołu Biegłych do Spraw Katastrofy Smoleńskiej. W ramach pracy w Zespole ma okazję uczyć się od biegłych zagranicznych zarówno w Polsce, jak i poza granicami kraju. Miała m.in. możliwość odwiedzenia i zapoznania się z metodami pracy w The University Centre Of Legal Medicine (Curml), Lausanne And Geneva oraz Division of Medical Imaging and Clinical Laboratories Department of Radiology, Maastricht.

Doświadczenia zdobyte podczas pracy w Międzynarodowym Zespole Biegłych pozwoliły jej na podjęcie współpracy z Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji w ramach tworzących się w Polsce procedur i struktur DVI (Disaster Victim Identification).

Jest przedstawicielem z ramienia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w pracach nad porozumieniem pomiędzy WUM oraz Komendą Główną Policji i Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym w sprawie współdziałania w zakresie identyfikacji ciał ofiar zdarzeń masowych.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO:

Analiza bibliometryczna osiągnięć naukowo-badawczych

Dorobek naukowy dr n. med. Aleksandry Borowskiej-Solonyńko obejmuje 32 publikacje naukowe (21 stanowią prace oryginalne, 3 są pracami poglądowymi, 8 to opisy przypadków). Ponadto Habilitantka jest autorką 12 rozdziałów w podręcznikach. Dorobek naukowy obejmuje także 9 doniesień prezentowanych na zjazdach międzynarodowych i 28 doniesień prezentowanych na zjazdach krajowych. Sumaryczny IF wynosi 24,178; punktacja MNiSW wynosi 825 pkt, liczba cytowani wg bazy Web of Science wynosi 54, indeks Hirscha wg bazy Web of Science = 5. Szczegółowe dane dotyczące dorobku przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Punktacja publikacji

	PRZED DOKTORATEM		PO DOKTORACIE	
	IF	MNiSW	IF	MNiSW
Oryginalne pełnotekstowe prace naukowe	-	10	20,705	612
Opisy przypadków	-	6	3,473	169
Prace poglądowe	-	-	-	28
RAZEM	-	16	24,178	809
Research Letter	-	-	-	-
RAZEM	-	16	24,178	809

Do głównych zagadnień w podejmowanych przez Habilitantkę badaniach należą:

- ocena wieku krwiałków podtwardówkowych
- nieinwazyjna ocena funkcji mózgu i chorób za pomocą promieniowania podczerwonego
- zagadnienia opiniodawcze
- zagadnienia związku zakażeń *Toxoplasma gondii* z różnymi przyczynami zgonów
- badania obrazowe w medycynie sądowej

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Osiągnięciem naukowym wskazanym przez dr n. med. Aleksandrę Borowską-Solonyńko będącym podstawą do ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego jest cykl 4 publikacji oryginalnych, zrealizowanych w obszarze badawczym zatytułowanym *„Znaczenie w opiniowaniu sądowo lekarskim zmian niewidocznych podczas tradycyjnej sekcji zwłok a rozpoznawanych dzięki zastosowaniu pośmiertnej tomografii komputerowej (PMCT)”*.

Habilitantka jest pierwszym autorem w 4 publikacjach wchodzących w skład cyklu. Włączone do cyklu prace zostały opublikowane w latach 2018 – 2019 w czasopismach z Impact Factor (IF). Sumaryczny IF cyklu publikacji wynosi 7,128, a suma punktów MNiSW - 310. Na cykle składają się następujące publikacje:

1. Borowska-Solonyńko A., Dąbkowska A. Gas embolism as a potential cause of death by helium poisoning - Postmortem computed tomography changes in two cases of suicidal helium inhalation. Leg Med. 2018; 31:59-65 (IF: 1,404, MNiSW: 70 - stare 25)
2. Borowska-Solonyńko A, Prokopowicz V, Samojłowicz D, Brzozowska M, Żyłkowski J, Lombarski L. Isolated condylar fractures diagnosed by post mortem computed tomography. Forensic Sci Med Pathol. 2019;15 (2):218-223 (IF: 1,815, MNiSW: 70)
3. Borowska-Solonyńko A, Koczyk K, Blacha K, Prokopowicz V. Significance of intracranial gas on post-mortem computed tomography in traumatic cases in the context of medico-legal opinions. Forensic Sci Med Pathol. 2020;16(3):3-11 (IF: 1,815, MNiSW: 70)

4. Borowska-Solonyanko A, Prokopowicz V. Transverse process fractures of the thoracic vertebrae-the significance of this injury in the context of medicolegal opinions on high-energy trauma cases. *Int J Legal Med.* 2019;1-10 (IF: 2,094, MNiSW: 100)

Podstawowym celem naukowym publikacji składających się na osiągnięcie Habilitantki była próba rozwiązania problemu wykrywania zmian, których możliwość diagnostyki pośmiertnej pojawiła się dopiero dzięki zastosowaniu badań PMCT, a które w sytuacji wykonywania jedynie tradycyjnej sekcji zwłok nie były w ogóle rozpoznawane. Nie były zatem nigdy brane pod uwagę przy wydawaniu opinii sądowo-lekarskich i nie były opisywane w literaturze medyczno-sądowej, stanowiącej podstawę wiedzy wykorzystywanej przy opiniowaniu. Do takich zmian należy gaz gromadzący się w przestrzeniach (np. wewnątrzczaszkowo), w których sekcyjnie nie można go ujawnić oraz złamania kłykci potylicznych i wyrostków poprzecznych kręgów piersiowych. Pojawienie się możliwości wykrywania tych zmian spowodowało powstanie problemu związanego z ustaleniem mechanizmu tworzenia się powyższych zmian a także brakiem informacji dotyczących ich znaczenia w kontekście opiniowania sądowo-lekarskiego, zarówno w zakresie przyczyn zgonu, jak i mechanizmów urazów czy też rekonstrukcji zdarzenia. Wszystkie wchodzące w skład cyklu prace prezentują oryginalne podejście do tematu i na moment powstawania były pierwszymi dostępnymi w piśmiennictwie zajmującymi się danym problemem. Pierwsza z cyklu prac dotyczy dwóch przypadków zgonów samobójczych, do których doszło poprzez inhalację helu. W pracy tej wykazano, że dzięki PMCT w zwłokach zaczynają być widoczne zmiany – gaz w naczyniach krwionośnych oraz innych przestrzeniach, które w tym konkretnym przypadku zmuszają do zrewidowania dotychczasowej wiedzy odnośnie mechanizmu zgonu, który wydawał się być ustalony, w następstwie inhalacji helu. Ta praca stała się inspiracją do powstania kolejnych już oryginalnych publikacji podejmujących temat znaczenia w diagnostyce pośmiertnej zmian, które nie były do tej pory stwierdzane w czasie tradycyjnej sekcji zwłok, tj. odpowiednio izolowanych złamań kłykci potylicznych, obecności gazu śródczaszkowo oraz złamań wyrostków poprzecznych kręgów piersiowych. Te trzy oryginalne publikacje kończą się wnioskami wprost wskazującymi w których przypadkach i w jaki sposób można wykorzystać fakt stwierdzenia powyższych zmian w badaniu PMCT podczas sporządzania opinii sądowo-lekarskiej.

Recenzenci wysoko ocenili osiągnięcie dr n. med. Aleksandry Borowskiej-Solonyanko.

Prof. dr hab. n. med. Tomasz Grzybowski podsumował, że przedstawiony cykl prac stanowi bardzo udane kompendium zastosowań pośmiertnej tomografii komputerowej (PMCT) w diagnostyce pośmiertnej, zarówno w sensie poznawczym, jak i aplikacyjnym.

Prof. dr hab. n. med. Mirosław Parafiniuk zaznaczył, iż zajęcie się przez Habilitantkę badaniami obrazowymi w opiniowaniu sądowo-lekarskim, w szczególności rozszerzenie diagnostyki przy użyciu pośmiertnym tomografu komputerowego, stanowiło moment zwrotny w jej karierze zawodowej i naukowej. Zaowocowało cyklem prac mających istotne znaczenie dla oceny obrażeń ofiar z różnych zdarzeń.

Dr hab. n. med. Czesław Żaba podkreślił, że cykl prac Habilitantki dotyczących pośmiertnych badań obrazowych za pomocą CT cechuje się oryginalnością. Prace dostarczają nowych informacji diagnostycznych, których nie można stwierdzić podczas klasycznej sekcji zwłok.

Dr hab. n. med. Michał Kaliszan stwierdził, że wszystkie prace z cyklu dotyczą pośmiertnego zastosowania tomografii komputerowej do diagnozowania zmian pourazowych. Celem prac była próba wywiedzenia nowych informacji pomocnych przy diagnozowaniu przyczyny śmierci i mechanizmu powstania obrażeń, a co za tym idzie rekonstrukcji zdarzenia.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Od początku pracy w Zakładzie Medycyny Sądowej WUM Habilitantka prowadziła zajęcia ze studentami wydziałów lekarskich WUM. Okresowo prowadziła także zajęcia z Wydziałem Lekarsko-Stomatologicznym, studentami Wydziału Nauki o Zdrowiu na kierunku Ratownictwo Medyczne i Pielęgniarstwo. Prowadziła także zajęcia fakultatywne z medycyny sądowej dla studentów Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego oraz zajęcia z medycyny sądowej dla studentów studiów magisterskich II stopnia Kryminalistyka i Nauki Sądowe na Uniwersytecie Warszawskim.

Od października 2010 r. jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego (SKN) Medycyny Sądowej przy Zakładzie Medycyny Sądowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Koło zostało zarejestrowane i działa w obecnej formie z inicjatywy Habilitantki od 2010 r. Jest opiekunem prac studentów SKN prezentowanych w kraju i za granicą. Studenci SKN uzyskali pod jej kierunkiem 4 nagrody.

Habilitantka wspiera także działalność studentów poza Zakładem Medycyny Sądowej WUM, w tym studentów SKN „Graft” przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej oraz studentów koła ginekologicznego.

Habilitationka wspomaga doktorantów pełniąc rolę promotora pomocniczego. W listopadzie 2015 r. odbyła się obrona pracy doktorskiej lek. Doroty Samojłowicz pt. „Wpływ *Toxoplasma Gondii* na zachowania prowadzące do zgonu”, której była promotorem pomocniczym. Aktualnie pełni rolę promotora pomocniczego w otwartym przewodzie doktorskim lek. Wojciecha Sadowskiego.

Habilitationka czynnie uczestniczy w szkoleniach i konferencjach szkoleniowych przeznaczonych dla lekarzy i prawników, przede wszystkim prokuratorów i sędziów.

Habilitationka współpracuje z Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji (CLKP). Jestem przedstawicielem z ramienia WUM w pracach nad porozumieniem pomiędzy WUM oraz Komendą Główną Policji i Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym w sprawie współdziałania w zakresie identyfikacji ciał ofiar

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

2010 r. Tytuł doktora nauk medycznych z **wyróżnieniem** „Problematyka oceny wieku krwaków podtwardówkowych” promotor: dr hab. Paweł Krajewski

WNIOSEK KOŃCOWY

We wnioskach końcowych wszyscy Recenzenci są zgodni, że dotychczasowe osiągnięcia Habilitationki w zakresie dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego odpowiadają wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych.

Członkowie komisji habilitacyjnej jednomyślnie stwierdzają zatem, że **dr n. med. Aleksandra Borowska-Solonyńko** spełnia warunek realizacji postępowania habilitacyjnego, określony w ustawie o stopniach i tytułach naukowych, jakim jest pozytywna ocena jej dotychczasowego dorobku naukowego i przedłożonego do recenzji cyklu publikacji.

W oparciu o przedstawioną opinię członkowie Komisji Habilitacyjnej przedstawiają Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego Uchwałę Komisji Habilitacyjnej oraz Załącznik nr 1 do Uchwały, zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr n. med. Aleksandrze Borowskiej-Solonyńko Stopnia doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Warszawa dn. 12.04.2021

Przewodniczący: prof. dr hab. n. med. Marek Woźniewski.....

Sekretarz: dr hab. n. med. Ewa Romejko-Wolniewicz

Recenzent: prof. dr hab. n. med. Tomasz Grzybowski.....

Recenzent: prof. dr hab. n. med. Mirosław Parafiniuk.....

Recenzent: dr hab. n. med. Czesław Żaba.....

Recenzent: prof. dr hab. n. med. Michał Kaliszan.....

Członek: prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gałązka.....